

Geve God, dat ons land zijn vertrouwen niet stelle op zoovele duizenden mannen en zoovele hoofdsche geesten. Heere, behoed ons voor de zonde van afgoderij, in God te ontrooven wat Zijn recht is!

Er wordt een uitnemend woord gesproken in Ps. CXV; toen de Kerk in dien tijd veel overwinningen over haar vijanden had behaald, zeiden zij: „Niet ons, o Heere, niet ons; maar Uwen naam geeft eere”. Al hadden wij millioenen mannen meer dan wij hebben, dan nog zou niet ons land, maar alleen den naam des Heeren van alles de eere toekomen. Heere, bewaar ons in allen gevalle daarvoor, dat wij ons niet bemoeien met wat des Heeren is. Het past ons eerder onszelve voor God te vernederen en Hem te erkennen in hetgeen Hij doet.

Nu, de lof en prijs van al onze werken, beide in ons en voor ons, zij den Vader van Christus en onzen Vader, en Zijnen Zoon Christus Jezus, en den Heiligen Geest, tot in alle eeuwigheid. Amen.

3. De waarde en uitnemendheid van het Evangelie

Want de wapenen onzes krijgs zijn niet vleeschelijk, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten. Dewijl wij de overleggingen ternederwerpen, en alle hoogte die haar verheft tegen de kennisse Gods, en alle gedachte gevangen leiden tot de gehoorzaamheid van Christus. Predikatie over 2 Corinthe 10: 4, 5

Geliefden in den Heere!

Het meerendeel der wereld stelt niet dien prijs op het Evangelie van Christus, dien daarop behoort gesteld te worden, en zoo deden ook sommigen van deze valsche apostelen. Zij noemden het Evangelie dwaasheid. Zij hielden het voor de laagheid zelve. Doch de gedachten des menschen zijn niet de maatstaf waarnaar dit Evangelie moet worden afgemeten, want het Woord van God en het Evangelie van Christus zijn er in zichzelf niet te minder om waard, omdat de menschen het geringschatten. Doch onze Heere weet het best wat de waarde en uitnemendheid van dit Evangelie van Christus is. Hij, die de ijdelheid en dwaasheid van de gedachten van het hart des menschen kent, Hij weet, dat, al zou de heele wereld Zijn Evangelie lichtachten, het slechts als dwaasheid en gering aanmerken, de wapenen van dien krijg nochtans niet vleeschelijk zijn, maar krachtig door God, tot nederwerping der sterkten. Ik zal nu niet spreken over dingen waarover ik reeds eerder heb gesproken, doch zeg alleen dit:

Doet niet mee met de wereld. Schaart u aan de zijde van het Evangelie en van Christus, en maakt het Evangelie niet tot uw vijand; want laat het Evangelie wederstaan wie wil, en wie zij ook zijn, die zich daar tegen stellen, het zal hen altijd ten slotte overmeesteren en ternederwerpen, en onder den voet treden, of zij willen of niet. Hoe velen zijn er reeds geweest, die er hun schouders onder hebben gezet, en al hun vernuft bijeengeraapt hebben om dit Evangelie uit de wereld te drijven. Zij beschouwden het als een lastigen gast en wilden er gaarne van af zijn, en deden al hun best om de kaars van Christus uit te blazen. Doch zij zijn gelijk geweest aan dronken menschen, die in hun dronkenschap den top van een heuvel beklommen om het licht der zon uit te blazen; doch in plaats van haar licht uit te blazen hebben zij slechts hun dwaasheid getoond. Zoo ook beklimmen de lieden der wereld den top van hun wereldsche praal en eerzucht, om deze kaars van het Evangelie uit te blazen. Doch hoemeer zij er op blazen om haar uit te krijgen, hoemeer zij slechts hun onverstand vertoonen. Het heeft altijd bewezen overwinnaar te zijn, ja meer dan dat, over allen, die het tegenstaan.

Een tweede *gebruik*, dat wij hiervan maken, dat de wapenen van onzen krijg krachtig zijn, is: dat overal waar dit Evangelie komt, hetzij tot een kerkelijke gemeente, óf tot een natie, óf tot een bijzonder persoon, het altijd zal overwinnen. Wij behoeven er niet over te denken er een dienstknecht van te maken, omdat het machtig is door de kracht Gods. Het is de arm des Heeren, zooals het in Jes. LIII: 1 wordt genaamd: „Wie heeft onze prediking geloofd? en aan wien is de arm des Heeren geopenbaard?” Denkt er dan ook nooit over, dat gij het Evangelie zult kunnen genieten en er een dienstknecht van kunt maken; want gij kunt evenmin van het Evangelie een knecht maken om u te dienen, als dat gij den arm des Heeren kunt breken. Dat moet inderdaad een sterke partij zijn, die den arm des Heeren zal doen buigen of breken. Laat daarom het Evangelie waar het met zijn boodschap komt zijn eigen plaats innemen; laat het zijn werk doen. Laat het bewijzen, dat het de kracht Gods is om die hooge en sterke geschuttores van hoogmoed, eigenliefde, werelds-

gezindheid, enz. neder te werpen onder de voeten van Christus, opdat het daardoor kenbaar moge worden, dat Hij machtig is. Het Evangelie zal van niemand een knecht en slaaf zijn. Het wil niet voor postpaard gebruikt worden om onze boodschappen voor ons te doen. Het wil geen knecht zijn, ook niet van de machtigsten op aarde. Als het machtig is door de kracht Gods, dan zal het zijn eigen plaats behouden, of men het wil, of niet.

Bovendien, als het Evangelie niet de arm en de kracht Gods is om ons tot Christus en de zaligheid te brengen, dan zal het de droevigste tijding zijn, die wij ooit in onzen tijd hebben gehoord. Het is niet voor niets, dat onze Heere, die de goedertierenheid zelve is, zulk een wee heeft uitgeroepen tegen Chorazin en Bethsaïda, ja een zwaarder wee dan tegen Tyrus en Sidon. Wee, eeuwig wee over u, tot wien Christus en het Evangelie komt, en er toch niet beter door wordt. Hij roept ook een wee en een vloek uit over hen, die de vruchten van het Evangelie, waar het komt, niet inbrengen. Daarom zou 't het beste voor u zijn, dat gij tijdig de vruchten van het Evangelie laat zien; want gij zult niet zoo gemakkelijk en licht van het Evangelie afkomen als gij meent. Het zal, óf u verbeteren, óf een einde aan u maken. Als het niet meer doet, zal het een dagvaarding aan uw deur achterlaten met de verklaring, dat genade en zaligheid u werden aangeboden, en dat gij die niet hebt willen aannemen.

Als wij, leeraars, geen middelen kunnen zijn, om de zielen der menschen zalig te maken, dan zullen wij toch een dagvaarding aan de deur uwer zielen achterlaten, en de zon, de maan, de sterren, de steenen en de balken der kerk tot getuigen nemen, dat wij onzen plicht hebben gedaan, en u de boodschap van onzen Meester hebben overgebracht, doch dat gij niet hebt willen gehoorzamen. Daarom, om Christus wille, aangezien het Evangelie tot u is gekomen, ziet toe, dat gij het niet veracht, want gij zult rekenschap moeten geven aan Hem, die er de Heere van is. In Openb. XIV:9 en 10 wordt een eeuwig wee en een eeuwige vloek uitgesproken over hen, die het Evangelie niet aannemen, wanneer het tot hen wordt gezonden. En in 2 Thess. I:8 zegt de

Apostel, dat de Heere met vlamvend vuur wrake zal doen doen over degenen die God niet kennen, en over degenen die het Evangelie onzes Heeren Jezus Christus ongehoorzaam zijn. Geen minder doemvonnis wordt uitgesproken over hen, die het Evangelie van Christus ongehoorzaam zijn, dan de wrake en de zware vloek Gods. Zijn Woord en Evangelie hebben niets anders tot den verachter van het Evangelie te zeggen, dan dat de wrake Gods over hen zal ontvlammen. Dat is een zware last, als die op iemand zal rusten. Daarom bid ik u in Gods naam en in den naam van Christus, laat het Evangelie dat eene werk doen, dat zijn eigenlijk werk is. Laat het heerschappij voeren en denkt er geen knecht van te maken. Buigt u onder het Evangelie, opdat het u niet vermorzele wanneer gij er niet gewillig onder buigt.

Onze wapenen van onzen krijg hebben macht en kracht van den hemel en van God om sterkten neder te werpen. Dan geschiedt het ook. Het is maar een dwaas punt van geschil en een onwijs begrip van hen, die vijanden zijn van de genade Gods, te meenen, dat in weerwil van die macht en kracht, die in het Evangelie is, de vrije wil van hen tot wie het met die kracht wordt gezonden, desniettegenstaande de aanbidding daarvan kan aannemen of afwijzen naar het den vrijen wil belieft. Dit is niets anders dan een begrip van hen, die de kracht van het Evangelie niet hebben gekend. Wij kunnen weten, dat het Evangelie krachtig is door de macht Gods, als wij slechts willen zien op Hem, die de Auteur van dit Evangelie is, of op de stof, die in het Evangelie vervat is, of op de wijze hoe het werkt.

De Auteur toch van dit Evangelie is niemand anders dan God Zelf. Als dit Evangelie slechts het woord eens menschen was, dan geloof ik ook, dat de vrije wil er, naar het hem behaagde, Ja of Neen tegen zou kunnen zeggen. Maar het Evangelie is niet het woord van een mensch tot een mensch, maar het is een minnebrief, die door den Heere Zelf aan ons geschreven en door Zijn Geest ingegeven is. Waarom zou het onzen wil niet mogen bevelen er zich aan over te geven, aangezien de Heere er zelf de Auteur van is? Het is een groote smaad, die onzen Heere wordt aangedaan, dat de mensch, laat de Heere spreken zoo Hij wil, al is het nog

zoo meedoogend, en laat Hem met Zijn Woord werken zoo het Hem behaagt, nochtans Ja of Neen kan zeggen, kan aannemen of afwijzen, naar het hem behaagt; dat hij, al schiet onze Heere Zijn pijlen op den mensch, of het kan tegenstaan, of het kan verijdelen, en het vuur kan ontwijken. Hij, die den pijl heeft aangelegd, heeft er ook kracht en vermogen in gelegd. Hij heeft de punt verstaald, opdat hij doorbore waar hij treft. Wanneer Hij ten doel heeft een ziele tot Zich te doen komen, schiet Hij niet in het wild en op de gis af, maar Hij schiet op een doel, en Hij legt zuiver aan en mikt juist voordat Hij schiet, en zoo kan het niet anders, of Hij treft het doel, en Zijn pijl zal de plaats waar hij treft doorboren.

Beschouwen wij de stof, die het Evangelie bevat, dan zullen wij zien, dat die machtig is door de kracht Gods, want de geheele wereld kan zulke redeneerkunde niet vormen en opstellen als in het Evangelie vervat is. Alle verstanden in de wereld zullen niet zulk een heerlijke beschrijving van het Nieuwe Jerusalem geven als die, welke in de twee laatste kapitels van de Openbaring van Johannes wordt gegeven.

Ook kunnen al de verstanden van menschen en Engelen niet zulk een beschrijving van den Zone Gods geven, als wij hebben in Hebr. I. De geheele wereld kan niet met zulk een beschrijving van de macht van het Evangelie voor den dag komen, als die welke hier wordt gegeven in de woorden van onzen tekst. Daarom, al hadden de hel en alle machten gezegd, dat het Evangelie niet zal overmogen, toch zullen zij, aangezien Hij heeft gezegd, dat het zal overmogen, niet in staat zijn het te wederstaan, maar het zal bewijzen, dat het krachtig is door de macht Gods, Die er de Auteur van is.

En beschouwen wij, ten derde, de wijze van werking van het Evangelie, dan zullen wij zien, dat het machtig is al onze sterkten terneder te werpen. Indien God niet almachtig was, dan zou er eenige schijn zijn voor het zeggen, dat de vrije wil van den mensch Ja of Neen kan zeggen op het Evangelie van Christus. Doch zal Hij, Die al de verschillende deelen en wendingen van het hart des menschen kent, niet weten hoe er in te komen? Moet niet Hij, Die elk schepsel

door Zijn macht kan maken, ook door Zijn vermogen weten hoe het te bewegen naar het Hem goeëdukt. Zou Hij, Die, wanneer Hij Zijn woord met kracht doet gepaard gaan, tot het hart waarin zeven duivels zijn kan spreken en er in komen, niet in ieders hart kunnen komen, al is het nog zoo onwillig? Ik ben er zeker van, dat nooit iemand meer kwaad tegen den Zoon des menschen, Jezus Christus, heeft gedacht dan de Apostel Paulus, want hij kon niet verdragen, dat men Zijn naam noemde, noch laten hooren, dat iemand Zijn naam beleed, zoodat hij dezulken allerwreedst vervolgde. En toch behoefde onze Heere niet meer te doen dan slechts een paar woorden tot hem te spreken, om hem daardoor van dat hooge paard, waarop hij zoo triomfantelijk reed, af te werpen en achterover te doen vallen, en onder Zijn voeten neder te leggen. Terwijl hij op weg was met het doel om de leden van Jezus Christus te vervolgen, zeide hij tot Hem: „Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?” Te hooren, dat onze Heere, in een oogenblik, zulk een sterken en wreedten tegenstander van het Evangelie nederwerpt en hem oogenblikkelijk doet zeggen: „Heere, wat wilt Gij, dat ik doen zal?” daarin ziet men een krachtige daad van den rechterarm des Heeren. Het zijn dan ook slechts dwazen, die zeggen, dat de natuur, of de vrije wil, of het hart des menschen, machtig is den slag van Gods Woord af te keeren, wanneer Hij besluit daardoor in hen te werken.

De Heere zij gedankt, dat het zoo is, dat wij niet machtig zijn het te wederstaan, maar dat het machtig en krachtig is ons te overwinnen. Er is een schoone plaats (Hoogl. II), om dit te bewijzen, waar de Bruid, dat is de Kerk, over de wijze van werking van haar Liefste spreekt. Hij werkt door liefde. De liefde nu kan op geenerlei wijze ontvoerd of verhinderd worden, al kan de minnaar ontvoerd, of weggenomen, of afgehouden worden van hetgeen bemind wordt; doch dat kan niet met de liefde geschieden, want die kan niet ontroofd of verhinderd worden; dan is het geen ware liefde. „Hij voert mij in het wijnhuis en de liefde is Zijn banier over mij” (vs. 4). Wanneer de banier der liefde door Christus over de Kerk wordt opgestoken, is zij dan in staat te wederstaan en Hem buiten te houden, naar het haar behaagt?

Neen, want het volgende vers zegt, dat zij, toen deze banier over haar ontrold werd, „krank was van liefde”. Daarom zegt zij in het volgende vers: „Ondersteunt gijlieden mij met de flesschen, versterkt mij met de appels, want ik ben krank van liefde”. Dit is de wijze waarop onze Heere werkt op de harten van hen, die Hij tot Zich wil bekeeren; Hij werpt een hoop liefde over hen, en wanneer Hij dat doet kan Hij maken, dat de wederspannige bezwijmt van liefde. Wanneer een ziele van God en de vertroostingten Zijns Geestes af loopt, zal het haar niet mogelijk zijn tegen te staan of weder uit Zijn hand te geraken, wanneer Jezus Zijn liefde op haar vestigt en naar haar harte spreekt. Laten de menschen een beginsel stellen in den vrijen wil, of bepalen waarop het woord zich eerst vastzet; doch wanneer de Heere tot iemand spreekt en Zijn Woord met kracht ondersteunt, maakt het, dat zij hun hart op Jezus zetten. En Hij ziet in liefde op de ziele, die Christus liefheeft, en wanneer de Heere dat doet, dan is de ziele er verre van af, dat zij onverschillig zou zijn of zij Christus of Zijn Woord aanneemt of niet; maar dan is zij genoodzaakt zich over te geven. En de Heere is er ook verre van af, dat Hij rekening zou houden met hen tot wie Hij spreekt of zij Hem zullen gehoorzamen of niet. Zoo spreekt Hij niet. Maar wie zij ook zijn tot wie Hij spreekt, als zij zich niet gewillig onderwerpen treedt Hij hen onder den voet, en maakt hen buigzaam, en zoo maakt Hij dat woord waar uit Deut. XXX: 16: „En de Heere uw God zal uw harte besnijden, en het harte uws zaads, om den Heere uwen God lief te hebben met uw gansche harte en met uwe gansche ziele, opdat gij leeft”. Laat een ieder uwer zijn opstand tegen God bekennen, niet alleen dat natuurlijk vermogen om de genade Gods tegen te staan, maar belijdt die boosheid en onwilligheid, die in de ziele is, en dien tegenstand, tegen Christus, die in de natuur is, totdat Hij die door Zijn kracht onderwerpt. En Hij vervult die belofte in Ezech. XXXVI: 26, waar de Heere belooft een nieuw hart te geven en het oude steenen hart weg te nemen.

Maar, zeggen zij, dat nieuwe hart, dat ons daar wordt beloofd, wordt beloofd onder voorwaarde, dat wij het niet tegenstaan. Doch beziet den tekst en gij zult zien, dat die:

zoo iets niet vermeldt, dat Hij u een nieuw hart zal geven *als gij er u niet tegen verzet*, maar de tekst zegt volstrekt: „En Ik zal u een nieuw harte geven, en zal eenen nieuwen geest geven in het binnenste van u; en Ik zal het steenen hart uit uw vleesch wegnemen en zal u een vleeschen harte geven. En Ik zal Mijnen Geest geven in het binnenste van u, en Ik zal maken, dat gij in Mijne inzettingen zult wandelen en Mijne rechten zult bewaren en doen.” Onze Heere bestrijdt aller menschen vernuft en stelt Zich tegen alle tegenwerkingen van dien aard, die zij kunnen maken, dewijl Hij beloofd de hardheid van het oude hart te zullen wegnemen en hun ook een nieuw harte te zullen geven, en te zullen maken, dat zij, die Hij onder handen neemt, in Zijn inzettingen zullen wandelen. Dit is inderdaad het Evangelie van Christus, namelijk de macht en de krachtige arm Gods om de opstandige ziele tot Christus te brengen, en die een gevangene van Christus te maken, en ons allen te doen zeggen: „Nu weet ik, dat er meer leven en kracht in Zijn Woord is dan ik ooit kon gelooven, om mij genade te bewijzen, of ik wil of niet.

En wie zijn zij in werkelijkheid, die deze kracht der genade Gods tegenstaan? Het is zeer goed door geleerde menschen opgemerkt, dat niemand zich ooit daar tegen verzet heeft, dan zij, die zelf niets van de genade Gods kenden. En zoo wreekt de genade Gods zich op hen. Omdat zij de kracht daarvan tegenstaan en zich daar tegen stellen zullen zij er nooit profijt of voordeel van hebben. En inderdaad, weinigen — weinigen, die ooit de kracht der genade Gods hebben ondervonden — hebben het aangedurfd een Arminiaan te zijn, of de kracht der genade Gods tegen te spreken. Doch, die de kracht der genade Gods recht kennen, weten, dat het de weg is om er de zielen op te doen verlieven, en er hen van te doen walgen er iets tegen te zeggen.

Nu, indien dit woord en de wapenen van onzen krijg krachtig zijn door God tot nederwerping der sterkten, enz., dan vloeien daaruit liefelijke zaken ter *toepassing* voort.

Ten eerste. O, dat wij uw harten konden opeischen om dit te gehoorzamen, dat gij tot Christus wildet komen en Hem uw harten overgeven om door Zijn Woord bewerkt te

worden. Helaas! als er onder u zijn, die een kind hebben, dat niet kan lezen, zult gij het naar school zenden, om daar onderwezen te worden. Anderen zullen als zij gevoelen, dat hun lichaam krank is, om den dokter zenden. Als iemand in moeilijkheden verkeert omtrent zijn tijdelijke zaken zal hij de toevlucht nemen tot een rechtsgeleerde, en hem zijn omstandigheden toevertrouwen. En nu hebt gij een opstandige ziel en toch wilt gij die niet aan Christus overgeven om die te nemen en in orde te brengen, al hare vermogens te bewerken en die door Zijn Woord te veranderen. Konden wij maar eens zoover komen, dat wij Gods Woord door de kracht Gods in onze harten lieten werken, dan zouden wij bevinden, dat wij een lieflijke verandering zouden ondergaan; wij zouden een nieuw hart voor een oud hart, en nieuwe geesten voor oude geesten krijgen. O, wat is dat een lieflijke en zalige verandering! Er is geen andere weg voor ons om nieuwe mannen en vrouwen te worden dan alleen deze, dat wij onszelve overgeven aan de kracht van Gods Woord om daardoor bewerkt te worden; als wij geen nieuwe mannen en nieuwe vrouwen worden, zou het beter voor ons zijn, dat wij nooit geboren waren. Wee die ziele voor eeuwig, die niet meer van Christus heeft dan de natuur haar geeft!

Wij kunnen eenige kennis opdoen door school te gaan; wijsheid kan door inspanning worden verkregen, alsmede rijkdom, en de wereld mag een mensch om die dingen achten; doch niettegenstaande dat alles is hij toch niets anders dan wat Christus een witgepleisterd graf noemt. Niettegenstaande dit alles is hij van binnen geheel vuil en stinkend, want zoo schoon als hij er van buiten uitziet, toch is hij van binnen niets dan het werkhuis des duivels. Zegt van zoo iemand wat gij wilt, maakt hem wat de natuurlijke hoedanigheden betreft zoo sierlijk mogelijk, toch is hij in de schatting van Christus slechts een fijn lid van den duivel. Wil de wereld hem een achtenswaardig mensch noemen, dan is hij een achtenswaardige erfgenaam van den duivel. Noemt gij hem een beschaafd mensch dan is hij toch maar een beschaafde erfgenaam der hel, wat ook de wereld van hem, of hij van zichzelf denkt. Toch acht

God een mensch als zoodanig, zoolang hij zich niet heeft overgegeven om door het Woord Gods bewerkt te worden.

Tweede gebruik. Indien er hier tegenwoordig zijn, die klagen over een opstandig hart, een steenen en hard hart, dan zeg ik tot de zoodanigen: Indien gij geen geloof kunt krijgen om in dit Evangelie van Christus te gelooven, tracht dan deze wapenen aan te grijpen, die krachtig zijn door God, tot nederwerping der sterkten, en geloof te krijgen om er in te gelooven. Gij zult dan het hart niet zoo onwillig bevinden te zijn. Het bezwaart een ziele zeer, die zulk een hard, opstandig steenen hart heeft. Doch hier is voor de zulken een grond van vertroosting, als gij geen geloof kunt krijgen om het te gelooven, dat er toch, al is uw hart nog zoo opstandig, hard en stijf, in het wapenhuis van Christus wapenen zijn, die machtig zijn het terneder te werpen, te vernederen en week te maken. Gij zult zeggen: „Ik kan mijn trotsche hart niet vernederd krijgen, ook kan ik het niet afgetrokken krijgen van de liefde der wereld; ik bevind, dat daar veel begeerlijkheden de overhand hebben, hetgeen mij zeer terneder drukt”. Doch hier is onze vertroosting indien wij geloof hebben om te gelooven: Dit woord des Evangelies is machtig, door de kracht Gods, om die alle in onderwerping te brengen. Als gij maar zoover kunt komen, dat gij in Christus wordt gedreven wegens het gezicht uwer zonden, is het lieflijk en troostelijk.

O, ik mag die zielen wel lijden, die altijd treuren over de zonde, die altijd klagen over een hard, opstandig, onbesneden, steenen hart. Doch hier is een grond van vertroosting voor de zoodanigen, dat Gods Woord machtig is door de kracht Gods de zonde terneder te werpen. Indien wij maar eens daartoe konden geraken, om de zonde als een last te beschouwen, dat zou goed voor ons zijn, dat zou ons tot Christus uitdrijven. Gij zijt dichter bij den hemel wanneer gij den staat van uw harde hart beweent, en het ter genezing in de handen van Christus stelt, dan wanneer gij denkt, dat alles goed met u staat. Dan zijt gij geschikt om het medelijden van Christus op te wekken, want Hij is een Heere, Die klaar staat om al de zoodanigen te vergeven, die in nederigheid tot Hem komen; Hij is een Heelmeester,

Die de zulken wil behandelen om hen te genezen, die geen geld hebben om Zijne behandeling te betalen. Hij is inderdaad de Medicijnmeester der armen. Hij begeert niet meer van ons dan alleen, dat wij Hem vertellen, dat wij ziek zijn. Hij heeft een hamer om het harde hart te verbrijzelen. Hij heeft een zwaard om het aan stukken te slaan. Hij kan het verbroken en wegens de zonde verdrukte hart heelen; Hij kan een nieuw hart en een nieuwen geest geven. Laat uw hart niet ternedergeboogen zijn, omdat gij bevindt, dat het zoo hard is, werpt om dat alles uw vertrouwen niet weg, maar geloof in Gods Woord, dat machtig is door de kracht Gods, om het alles te boven te doen komen.

De Heere zij gedankt, dat er zooveel kracht in het Evangelie van Christus is, dat het een ziele, die ziek is vanwege de zonde, gezond, en een hart, dat hard is, week kan maken; dat er kracht in is om dien Geest over ons uit te storten, die aan het huis Davids beloofd is, (Zach. XII: 10) den Geest der genade en der gebeden, en den geest van bekeering en treuren over de zonde. Als wij daartoe konden komen zou het een lieflijke voorbereiding zijn voor een plechtigen vasten bededag, wanneer de Heere het aangezicht fronsd wegens de zonden van het land, en ons tot een plechtig vasten en tot vernedering roept vanwege onze zonden. Het zou betamelijk zijn, dat een ieder onzer zijn eigen zonden en de zonden van het land waarin wij wonen ter harte nam, en dat wij ons daarover voor God vernederden opdat Hij ons zoodoende mocht vertroosten.

Nu, waar zijn de vruchten en uitwerkingen van deze wapenen onzes krijgs? Om sterkten neder te werpen, om de overleggingen terneder te werpen, en alle hoogte, die haar verheft tegen de kennis Gods, en alle gedachte gevangen te leiden tot de gehoorzaamheid van Christus. Dit zijn namelijk alle dingen, die in of buiten den mensch zijn, die zich op eenigerlei wijze tegen het Evangelie stellen. Het brengt die alle in onderwerping. Het werpt voornamelijk al die sterkten terneder, die inwendig in de ziele zijn, namelijk al die dingen waarop de menschen van nature hun vertrouwen stellen.

Nu, van wien is dit huis voordat dit werk gewrocht wordt? Matth. XII: 44 beantwoordt deze vraag. De satan zegt: „Ik zal wederkeeren in mijn huis vanwaar ik uitgegaan ben”. De eigenaar van dit huis is dus de duivel. Christus, onze Zaligmaker, zegt in een andere plaats: „Hoe kan iemand in het huis eens sterkgewapenden inkomen, tenzij hij eerst den sterke gebonden heeft en hem uitwerpt?” Hij bedoelt, dat de duivel de heer is van eens ieders huis, zoolang niet Christus in de ziel komt, en hem bindt, en uitwerpt, en er Zelf bezit van neemt. Dit moge ons een toontje lager doen zingen, al is het, dat wij nog zoo dikwijls zeggen, dat wij Christus liefhebben. Vraagt het maar aan alle mannen en vrouwen; zij zullen zeggen, dat zij Jezus liefhebben, en zij zijn boos als iemand er anders over denkt. Toch houden wij allen er een sterkte op na tegen Christus, en wij houden die ten dienste van den duivel. Het is dan ook noodzakelijk, voordat Christus in de ziele komt wonen, dat al die hooge torens nedergeworpen worden, en dat Christus een nieuw werk in ons werkt, en ons nieuwe schepselen maakt. Dit is een van de werken van het Evangelie, namelijk, al die hoogten, die in de ziele des menschen zijn, terneder te werpen en met den grond gelijk te maken; de zonde, den duivel en al die begeerlijkheden, die het kasteel van het hart bezetten, plat ter aarde te doen vallen. En Hij veegt al het vuil van dat modderig huis de deur uit, om er zoo een schoon en sterk huis voor Zichzelf van te maken. Het Evangelie tracht al die oude vervallen schuren, die daar vroeger door de zonde en den duivel gebouwd zijn neder te werpen, en ons te verhoogen, opdat de Koning der eere er moge ingaan, zooals Ps. XXIV: 7 luidt: „Heft uwe hoofden op, gij poorten, en verheft u, gij eeuwige deuren; opdat de Koning der eere inga”.

Dit alles is zeer dienstig om onze trotsche naturen terneder te werpen, om den natuurlijken en beschaafden mensch te laten zien in welken staat hij is in het oog van God; dat hij, al geeft de wereld een goed gerucht van hem, nochtans geen voornaam mensch is in de oogen Gods, indien niet het Evangelie dit werk in hem heeft gedaan, om de hooge torens, die in hem zijn, terneder te werpen. Als gij nooit een kranke ziele hebt gehad vanwege de zonde is het een teeken, dat

Christus en Zijn Woord nooit hun werk in u hebben gedaan; het is een teeken, als het zoo is, dat gij nog tegen God in opstand zijt; en wee hunner voor eeuwig, die in dien toestand zijn en daarin hardnekkig willen blijven. Hij heeft wijsheid om opstandelingen tot Zich te roepen, en macht om te maken, dat zij zich aan Hem onderwerpen. Maar Hij heeft ook een ijzeren roede om hen allen te vermorzelen, die het trotschelijk tegen Hem uithouden. Wel hen, die het oude huis intijds aan Christus kunnen overgeven, die tot het besluit komen, dat de natuur, en hun zonden, en hun oude harten hen nooit in den hemel zullen brengen. Ja, ofschoon zij eenige kennis van God, en een overvloedige kennis van de godgeleerdheid daaromtrent hebben, toch weten zij, dat dit alles niet anders is dan het bezetten van een kasteel tegen Christus en het bouwen van sterkten tegen Hem, en tot de erkenning gebracht te zijn, dat wij altijd in een jammerlijken staat zijn, zoolang niet het Evangelie met kracht inkomt en al die sterkten, die in ons zijn, ternederwerpt; en onszelve zoodanig schatten, dat wij niets weten voordat wij weten, dat Christus dit in ons gewrocht heeft. Merkt op wat een geleerd man uitsprekt, die ongetwijfeld een groote mate geleerdheid had, en toch van zichvelven zegt: „Ik weet niets, ook begeer ik niets te weten dan het kruis van Christus en Hem gekruisigd; waardoor de wereld mij gekruisigd is, en ik der wereld”. Alle natuurlijke en burgerlijke deugdzaamheid zullen ons niet in den hemel kunnen brengen, maar wij hebben noodig te zien, dat wij van nature in een verdoemlijken staat zijn en van de genade Gods afhangen; dat Hij als het Hem behaagt ons voor eeuwig in de hel kan werpen. Indien wij niet gevangenen van Christus worden gemaakt zullen wij voor eeuwig gevangenen en slaven in de hel zijn. Tenzij wij een ingestort gebouw worden opdat Christus ons opbouwe, zullen wij ontwijfelbaar voor eeuwig ellendig zijn.

Slechts een paar woorden over enkele dingen van dit punt. *Ten eerste*, aangaande eenige gewone gebreken, die in sommigen zijn, welke veroorzaken, dat zij die torens blijven bezetten. *Ten tweede* zullen wij eenige kenmerken aanwijzen van hen wier sterkten zijn nedergeworpen. *Ten*

derde zullen wij u aantoonen welken weg de Heere houdt in het nederwerpen van deze sterkten.

Wat nu de gewone gebreken aangaat, die in de menschen zijn, waardoor zij die torens staande houden.

Die zijn: 1°. Niemand is vrij van dit gebrek:

Deze wallen en sterkten der zonde, worden zoolang wij leven niet ganschelijk nedergeworpen. Als het niet zoo was geweest zou de Apostel Paulus, die een uitverkoren vat der barmhartigheid was, nooit die woorden hebben gesproken: (Rom. VIII:18) „Ik weet, dat in mij, dat is, in mijn vleesch, geen goed woont.” Dit werd door hem gezegd na zijn wedergeboorte. En wee hunner, die niet erkennen, dat er nog iets van het oude werk der natuur in hen overblijft zoolang zij hier zijn. Waarom? Hoe kan dit waar zijn? Omdat er niets is, dat de erfzonde, die in ons is, geheel en al uitdrijft dan alleen de heerlijkheid. Ik weet wel, dat ware genade de takken van dien boom afsnoeit, en ook den stam nadeel toebrengt; dat genade de muren en het dak van dit huis terneder werpt; doch wat de wortel van dezen boom, en de grondsteenen van dit huis aangaat, er is niets, dat de wortel geheel uitgraaft en de verwoesting volkomen maakt dan alleen de heerlijkheid. Ja, de kinderen Gods zijn, wanneer het huis door de genade der wedergeboorte is nedergeworpen, dikwijls weder bezig geweest met voor zichzelf kapellen te bouwen. Zoo lezen wij van Noach, Lot, David, die in afschuwelijke zonden vielen nadat zij waren wedergeboren; het vallen in die snoode zonden was het weder opbouwen van kapellen of kleine huizen van zonde en verdorvenheid.

2°. Doch er zijn weder anderen tegen wie de Heere de pijlen van Zijn Evangelie schiet, zonder dat daardoor ooit een gat in hun muren geschoten, of een tak van hun boom is afgesnoeid niettegenstaande alles wat er aan gedaan is. Wij lezen van dergelijken in Hand. VII:51, waar de Apostel Stefanus tot sommige Joden predikt, en ten slotte tot hen zegt: „Gij hardnekkigen en onbesnedenen van hart en ooren”. Hij schiet met kracht op hen, maar niettegenstaande al zijn schoten wordt er geen gat in hun muur geschoten, maar zij versterken zich zoo krachtig, dat het weder terugschiet op

hem, die hun predikte, en zij steenigen hem dood om wat hij deed. Zoo deden zij ook aan Christus. Hij schoot op hen door de prediking van Zijn Woord en door mirakelen onder hen te werken, om hun oude muren neer te schieten; maar zij schoten op Hem terug en kruisigden Hem.

Het is een treurig teeken als het Evangelie den menschen wordt gepredikt en het hen van zonde overtuigt, en het niets in hen uitwerkt, dan dat het haat in hen verwekt tegen de predikers van het Evangelie. Doch wat zij ook doen, er wordt niet één gat gemaakt in hun oude werk, maar het blijft onbewogen overeind staan.

3. Dan is er nog een derde soort menschen, wier oude muren en sterke torens de predikanten door hun prediken aan het schudden en wankelen brengen, doch die, terstond wanneer zij bemerken dat hun muren beginnen te schudden, zich opmaken om er stutten tegen te zetten ten einde ze overeind te houden. Zoo lezen wij van Kaïn en van Achab, dat zij dit deden: zij keerden weder tot hun vorige vermaken en oude zonden, al klaagden hun consciëntiën hen aan wegens het kwaad, dat zij gedaan hadden. Zulke menschen zijn waarlijk in een zeer ellendigen toestand, wier zonden hun door de prediking van het Woord worden ontdekt en blootgelegd, en die toch weder terstond weggaan en naar de herberg loopen, of wanneer zij dat niet doen weder beginnen te vloeken, en zoo voortdurend hun zonden ophoopen en hun consciëntie verharden. Als zij het bemerkten zouden zij zien, dat zij in een zeer vreeselijken toestand zijn.

Doch de beste soort van de hoorders van Gods Woord zijn zij, die zich gewillig onder Christus onzen Heere buigen, wanneer Hij door Zijn Woord en predikers tot hen spreekt; die goedkeuren, dat de Heere hun torens van hoogmoed, wereldsgezindheid en oneerbaarheid ternederwerpt; hun sterke kasteelen van eigenliefde doet vallen; hun liefde tot de wereld onder Zijn voeten legt, en hun liefde en neiging tot bijgeloof en afgoderij ternederwerpt. Wij vinden in Gods Woord zes verschillende kenmerken van zulke hoorders, en zullen die aanwijzen.

Eerste kenmerk. Ziet Hand. II:37, waar geschreven staat van een groot aantal zielen, die onder de prediking van

den Apostel Petrus tot Christus bekeerd werden, dat zij door zijn prediking „verslagen werden in het hart”. (Eng. Overz. in het hart gestoken). De woorden, die hij tot hen sprak, waren zoodanig alsof een slang hen gestoken had, zij waren zoo scherp, dat zij het hart doorboorden. Wanneer het Woord Gods tegen het hart der zoodanigen begint te beuken en hun de hooge torens van godloochening, die in hen zijn, de hooge wallen van goddeloosheid, de diepe wateren van bloedstorting, de sterke begeerten van oneerbaarheid begint te ontdekken; wanneer zij zulk een slavernij aan alle soorten van zonde zien en ternedergebogen zijn onder het gevoel daarvan, dan wordt het hart van het kind Gods daardoor als het ware gestoken, het wordt doorpriemd, gescheurd en doorstoken.

Het *tweede kenmerk* van dezulken wordt ons ternedergesteld in Jer. XXXI: 18: „Ik heb wel gehoord, dat zich Ephraïm beklaagt, zeggende: Gij hebt mij getuchtigd en ik ben getuchtigd geworden”. Wanneer de ziele eenmaal over de zonde gaat klagen en onder het gevoel daarvan ternedergebogen is en zich daarover beklaagt aan God en Zijn dienstknechten, is het een teeken, dat die hooge torens beginnen te vallen; doch zoolang gij in uw zondeschuld voortgaat en er niet tegen klaagt, dat is niet de weg naar den hemel. Al hoopt gij op den hemel, toch is het niet wel met u, het is een teeken, dat er hooge torens in uw ziel zijn, dat het werk van den ouden Adam nog vast staat.

Een *derde kenmerk* van hen, die gewillig onder Christus bukken en voor Zijn Woord buigen, is dit: Wanneer hun zonden hun worden ontdekt beginnen zij terstond bij zichzelf sluitredenen te maken, evenals de onrechtvaardige rentmeester, die uit zijn dienst werd uitgezet, omdat hij verkeerd had gehandeld. Toen hij was afgezet begon hij bij zichzelf te denken: Wat zal ik doen? te bedelen schaam ik mij. Niemand zal medelijden met mij hebben en mij in dienst nemen. Werken kan ik niet. Ik heb niets om van te leven.” En zoo besluit hij, dat hij tot zijn heer zal teruggaan. Laat die hem, als hij dat wil, in de gevangenis werpen; want hij weet, dat hij dan moet krijgen wat hij tot zijn levensonderhoud nodig heeft. Gelukkig is de

ziele wanneer zij tot zulk een staat komt; dan ziet zij, dat zij niets van zichzelf heeft om van te leven, en zoo komt zij tot het besluit, dat zij naar Christus terug zal gaan. Laat Hij haar, als Hij dat wil, in de gevangenis werpen, dan zal het haar beter zijn dan toen. Zoo was het met den verloren zoon gesteld, toen hij alles had doorgebracht wat hij had en niets meer over had. Hij komt tot het besluit, dat hij niet in een vergelegen land kan sterven. In het eerst dacht hij, dat hij wegens de schande niet naar het huis zijns vaders kon wederkeeren; doch toen hij zag, dat het niet anders kon, besloot hij toch maar naar huis te gaan en zijn vader zijn diensten aan te bieden, overwegende, dat het beter was een levende dienstknecht dan een doode zoon te zijn.

Een *vierde kenmerk* van dezulken, die gewillig voor het Evangelie buigen, is, dat het een ernstig verlangen naar een Zaligmaker in hen verwekt. Ik wil niet ontkennen, dat er zijn in wie deze begeerte naar een Zaligmaker niet zoo door en door geestelijk is als het behoorde te zijn; toch is er eenige begeerte in zoo iemand naar Christus, en hij heeft dat gezicht, dat hij Hem niet kan missen, en hij begeert, dat Christus in zijn ziele moge komen en al zijn trotsche begeerlijkheden en inbeeldingen terneder werpen, en dat hij naar lichaam en ziel een gevangene van Jezus gemaakt moge worden.

Een *vijfde kenmerk* van hen, die het Evangelie van Christus gehoorzaam zijn, is, dat zoo iemand met een langen liefdeblik uitziet, en steeds meer uitziet, naar de beloften. Hij hoort nooit zulk een belofte als, dat Jezus Christus in de wereld is gekomen om boetvaardige zondaren zalig te maken, of hij denkt bij zichzelf: O! dat ik een van die ware voor wie Hij gekomen is om die zalig te maken. O! dat ik mijn hart ingedompeld kon krijgen in die genadige beloften.

Een *zesde kenmerk* van hen, die zich aan het Evangelie overgeven, is, dat niemand Christus zoo hoogschat als zij. O! hij zou den hemel wel willen geven, als hij dit had, dat hij Christus had. Hij zou niets te dierbaar achten om zeker te zijn van Christus. Gij weet van die vrouw, van wie de Evangelist Lukas verhaalt, dat zij de voeten van Christus met haar tranen natmaakte en met het haar van haar hoofd af-

droogde. Als heur haar en hare tranen den hemel waren geweest, zou zij die niet goed genoeg hebben geacht, om er de voeten van Christus mede nat te maken en af te drogen; zulk een hoogachting had zij voor Hem. Wanneer de ziele eenmaal zoover komt, dat zij moet uitroepen: „Ik ellendig mensch, wie zal mij verlossen van het lichaam dezes doods”, en gij weet hoezeer gij Christus verplicht zijt om u daarvan te verlossen, zal het u Christus op hoogen prijs doen stellen, en u doen zeggen: „O! kon ik iets geven voor Hem, opdat ik Hem mocht hebben. Als de hemel en de aarde van mij waren, zou ik ze voor Hem geven”. Wanneer de ziele maar eenmaal waarlijk vernederd is door het Woord van God”, zal zij niets ontzien. Dan komt het er niet op aan wat wij voor Christus geven. Dan zal het niet zijn: Wilt gij uw zondige begeerlijkheden voor Christus geven? wilt gij de wereld en de dingen der wereld voor Christus loslaten? Dan zullen wij niets vasthouden, maar alles gewillig verlaten opdat wij Christus mogen gewinnen. Dit zijn zeer levendige en klare kenmerken van een ziele, die door het Woord van God is ternedergebogen en vernederd.

Nu nog iets over den weg en de orde, dien de Heere houdt in het ternederwerpen van deze sterkten.

De tekst zegt ons, dat de natuur, de oude mensch, eerst wordt nedergeworpen, die valt geheel om; de wet doet eerst haar werk om neder te werpen, voordat het Evangelie iets te doen krijgt om op te richten. Dit doet ons allen zien in welken staat wij van nature zijn, namelijk, in den staat der verdoemenis. Ik weet, dat dit nederwerpen van het oude werk eerder een voorbereiding tot het werken is, dan een eigenlijk werk.

Doch wat is het eerste werk, dat het Evangelie in de ziele werkt? Daarover is onder sommigen geschil. Sommigen zeggen dat berouw of bekeering het eerste werk is; anderen zeggen, dat gelooven het eerste werk is. Doch ik denk, dat er geen ware bekeering of oprecht berouw kan zijn zonder dat er eenige mate van geloof aan voorafgaat. Doch wel denk ik, dat er een werk in de ziel is, dat vóór het geloof of bekeering gaat. Onze Zaligmaker Christus zegt: (Joh. VI:45) „Zij zullen allen van God geleerd zijn. Een iegelijk

die het van den Vader gehoord en geleerd heeft, die komt tot Mij.” Er is dus een soort van luisteren naar het woord des Vaders in sommigen voordat het in anderen is, en dewijl in het voorafgaande vers van een opstanding wordt gesproken, is het waarschijnlijk, dat daarmede bedoeld wordt, dat dit het eerste werk is. Dan is dit het eerste werk, dat in de ziele wordt gewrocht — hoewel de hebbelijkheid van al het overige dan ook wordt gewerkt — namelijk een geestelijk hooren en aangrijpen van Christus door de ziele; en dan volgt in de naaste plaats het gelooven. Onze Heere Christus maakt onderscheid tusschen dit hooren en het geloof, want de ziele kan nooit tot Christus komen om in Hem te gelooven, tenzij zij eerst eenige bevassing heeft van het eerste werk, dat in de ziele gewerkt is; zoolang zij niet leert onderscheid te maken tusschen Christus en andere menschen door een geestelijk hooren van Gods Woord; zoolang zij niet leert kennen, dat er onderscheid is tusschen Zijn stem en de stem van alle anderen. Waar zij tevoren slechts een geringe gedachte van Zijn Woord hadden, achten zij nu Hem en Zijn Woord hoog; en daar toe gekomen zijnde volgt dan het gelooven in Christus en het vertrouwen op Hem. Daarop volgt het derde werk, een droefheid naar God wegens de zonde, hetwelk formeel het werk der bekeering is; want welke droefheid ook zij vroeger hadden, die was anders niet, dan een wettische verslagenheid wegens de zonde, maar geen waar berouw en droefheid naar God.

Toepassing. Er moet dan een vernedering en verslagenheid zijn in allen, die recht kennen wat Christus is. Ik wil u allen naar dit kenmerk verwijzen om te zien en te beproeven of gij ooit deze vernedering en die verslagenheid van harte hebt gehad, en bij gevolg om te beproeven of gij Christus hebt. Helaas! ik geloof, als men de meeste menschen onderzoekt en hun vraagt hoe zij Christus kregen, en hoe Hij tot hen kwam, of wanneer hun sterkten werden nedergeworpen, dat zij dan zullen moeten antwoorden, of, dat zij Hem in hun wieg hebben gekregen, toen zij nog jong waren, of, dat zij Hem te eeniger tijd hebben gekregen terwijl zij sliepen; doch wat het is smart en droefheid over de zonde te hebben, of één traan te schreien omdat zij tegen God hebben gezon-

digd, daarvan hebben zij nooit iets leeren kennen. Het is verre van mij, dat ik met dit te zeggen droefheid over de zonde aan tranen verbind; want ik weet, dat er een ware droefheid is, die zonder tranen is, en dat er een wezenlijke droefheid is, die hooger gaat dan tranen. Maar dit zeg ik, dat er op de eene of andere wijze een ware vernedering wegens de zonde moet zijn, voordat Christus in de ziele komt. Doch hejaas! ik geloof, dat alle Jobs dood zijn (Job. VI:4), die zulke droefheid hebben, en zulk een smart over de zonde kennen, als hij had. Ik geloof, dat de meesten niet weten wat dat is, dat zooals dat, bij hem was, de pijlen des Almachtigen hun geesten uitdrinken; noch wat dat is dat zij zich zoo over zichzelf ergeren omdat ze tegen zulk een goeden Heere hebben gezondigd, namelijk, dat zij van harte op zichzelfen vertoornd zijn, omdat zij Hem hebben beleedigd; waar dit gevonden wordt zal het de geesten uitdrinken.

Ik bid u, beproeft uzelfen of dit werk in u is, of niet, want velen zullen ten laatsten dage bedrogen uitkomen, meenende, dat zij die dingen hebben gekregen, die wanneer zij beproefd zullen worden niets anders zullen worden bevonden dan zuivere inbeelding. God ziet dadelijk, dat het alles slechts onecht en nagebootst werk is; hun bekeering, hun gelooven, en alles wat zij hebben. Wij moesten daarom nooit rusten voordat wij zeker weten of wij in Christus zijn, of niet; of wij meer hebben dan de natuur kan geven; of wij overgebracht zijn uit het koninkrijk der duisternis in het koninkrijk van den Zone Gods. Heere, doe ons allen ontwaken om onszelfe in dit punt te beproeven, opdat wij mogen zien, dat wij niet tot hen behooren, die belijden, dat zij in Christus zijn en nochtans nog in den staat der natuur zijn. Nu, dezen Heere, Vader, Zoon en Heiligen Geest, zij alle lof en heerlijkheid tot in eeuwigheid. Amen.

4. Wandelende en wenende (1)

In dezelve dagen en terzelfder tijd, spreekt de HEERE, zullen de kinderen Israëls komen, zij en de kinderen van Juda te zamen; wandelende en weenende zullen zij heengaan en den HEERE hunnen God zoeken. Zij zullen naar Sion vragen; op den weg herwaarts zullen hunne aangezichten zijn; zij zullen komen en den HEERE toegevoegd worden, met een eeuwig verbond, dat niet zal worden vergeten.

Predikatie over Jeremia 50:4, 5

Geliefden in den Heere!

Deze woorden bevatten een profetie van den val van Babel, de gouden stad. Wij hebben hierin een beschrijving van den vollen en algeheelen toorn, die zal ontvlammen over al de vijanden van Sion, en de vijanden van allen, die zulk een aanklacht in het Hof des Heeren hebben in te dienen, als de Kerk in het volgende kapittel heeft: „Het geweld, dat mij en mijn vleesch is aangedaan, zij op de inwoners van Babel”. De Kerke Gods is geweld aangedaan door Babel en haar aanklacht is voor den Heere gebracht; de klacht is door Hem gehoord, en hier wordt een profetie uitgesproken vóórdat het volk Israëls gevankelijk is weggevoerd; want deze profetie is gedaan in den tijd, toen zij gevankelijk weggevoerd zouden worden. De Heere voorzegt hier: ten eerste, de verwoesting van Babel, en ten tweede is hier nog een andere profetie